

Byggevareeksporten er svag men viser lyspunkter

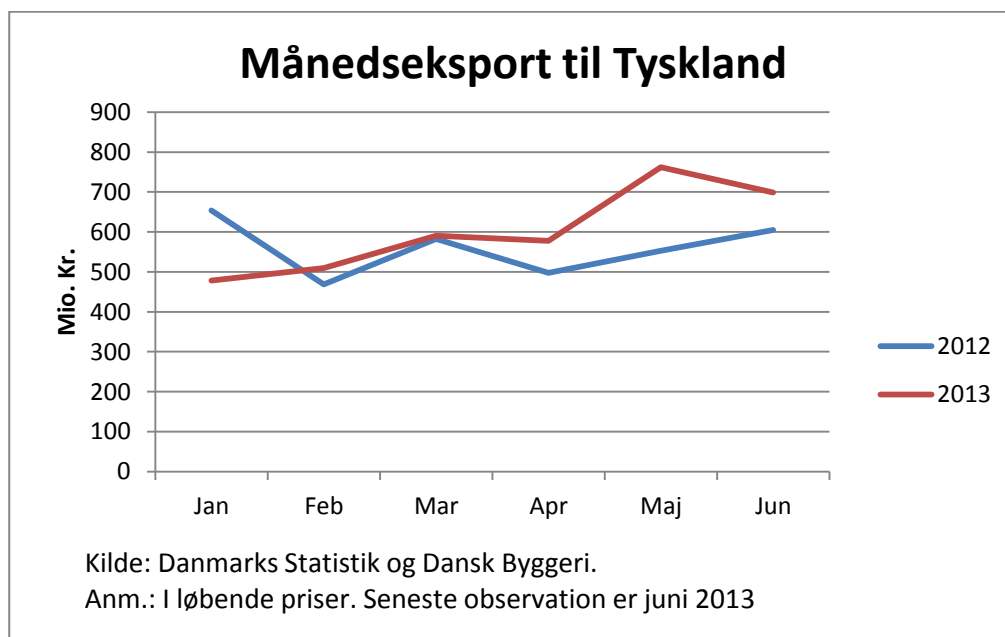
Mens den samlede danske vareeksport viser en svag, men vedholdende vækst, er der et lille stykke vej endnu for den danske byggevareeksport. Men der anes lys i horisonten, hvor der især er positive tegn på hovedmarkederne

Den samlede danske vareeksport lå i andet kvartal på 156,6 mia. kr., og er steget med 1,6 procent i forhold til samme periode sidste år. På årsbasis er der tale om en lille vækst på 1,2 procent.

Den danske byggevareeksport kom i andet kvartal op på 9,9 mia. kr., hvilket er en tilbagegang på 3,3 procent i forhold til andet kvartal sidste år. På årsbasis er der tale om en tilbagegang på 5,9 procent. Men bag de lidt negative tal gemmer sig en lille væksttendens, og der er også nogle gode historier, som er værd at holde fast i.

Det skal siges med det samme, at danske byggevareeksportører stadig har langt til at erobre de eksportmarkeder, der ligger uden for vores hovedmarkeder. Men heldigvis er vores hovedmarkeder, især Tyskland og Norge, trukket frem af god gang i markederne efter en kold vinter. Men også Sverige og Storbritannien er så småt på vej op.

Tyskland ligger for de sidste 12 måneder nogenlunde status quo, hvad angår den danske byggevareeksport. Men bag dette udsagn gemmer sig en utrolig stærk vækst på hele 23 procent i 2. kvartal efter et meget svagt 1. kvartal. Især trukket af eksport af jern- og stålkonstruktioner anvendt til byggeriet. Det er vigtigt, at virksomhederne fortsat fokuserer på Tyskland. Det er vores absolut største marked, og det er her, det største potentiale ligger og venter.

Hvad der er blevet vundet i Tyskland på jern- og stålkonstruktioner, er tilsyneladende tabt i Sverige. Sverige havde en god import af byggevarer fra Danmark i 2. kvartal 2012. Desværre har

vi ikke kunnet holde kadencen, og markedet falder med godt 17 procent i 2. kvartal og 6,5 procent for de sidste 12 måneder. Der er ingen tvivl om, at vinteren har været hård og det kombineret med et generelt økonomisk uvejr i Sverige. For de danske virksomheder betyder det, at de skal holde fast og forsøge at undgå en nedadgående prisspiral.

Storbritanniens import af danske byggevarer falder desværre fortsat. Derudover er markedet stadigvæk meget svingende og ikke særlig stabilt i de enkelte varegrupper. Desværre kan man se, at vindueseksport går meget trægt. Det var ellers et marked, som danske vindueseksportører burde have haft bedre fat i. Men med den spirende vækst i boligbyggeriet åbner der sig nye muligheder her. Eksporten af jern- og stålkonstruktioner er præget af meget store udsving og har en gang imellem nogle meget stærke måneder. Ligeledes er produkter til betonindustrien i generel stigning. Så bag de dystre tal gemmer der sig også positive historier.

Norge er stadig i generel stigning. På tolv måneders basis steg byggevareeksporten med 12 procent, dog med et lille dyk det sidste kvartal på -1,7 procent. Men tendensen i Norge er fortsat positiv, og det er et marked, som virksomhederne virkelig har taget til sig. Næsten som et hjemmemarked.

Generelt skal det slutteligt siges, at det er positivt, at vores nærmeste markeder viser stabile til positive takter, og at de danske eksportører tilsyneladende holder et godt fokus på nærmarkederne. Der skal fortsat fokuseres på Norden og Tyskland. Dette er markederne, som på kort sigt vil give mest. På længere sigt børe Storbritannien, USA og evt. Kina også være interessante markeder. Men dette kræver et noget længere strategisk arbejde.

Konjunkturnyt i august

Tyskland

Den tyske økonomi fortsatte i første kvartal sin moderate økonomiske fremgang. Ifo-konjunkturmålingen var steget både i maj, juni og juli. Dog er byggevirksomheder en anelse mindre optimistiske end i industrien og handelen.

Måske er det stadig følger af den lange vinter, som blev afløst af kraftig regn i april måned, der bevirkede, at hver tiende byggevirksomhed klagede over, at vejrforholdene var en betydelig hindring for byggeaktiviteten. Det ses også tydeligt i tallene for omsætningen, der har udviklet sig negativt i årets første 5 måneder.

Der spores også en vis bekymring for, om kapaciteten efterfølgende vil være tilstrækkelig til at klare de mange ordrer, som ikke er kommet i gang til tiden. I maj måned havde virksomhederne en ordrebeholdning, der i gennemsnittet sikrede arbejde i 3,3 måneder, og ordretilgangen steg yderligere med 3,9 procent i faste priser.

Alt i alt ser Hauptverband der Deutschen Bauindustrie optimistisk på udviklingsmulighederne i 2013.

Udvikling i det tyske byggeri

Sektor	Ordretilgang		Omsætning	
	Maj måned 2012/2013	jan-maj 2012/2013	Maj måned 2012/2013	jan-maj 2012/2013
Boligbyggeri	8,4 %	2,3 %		-5,4 %
Byggetilladelser til nybyggeri af lejligheder		15,3 %		
Erhvervsbyggeri	4,4 %	-2,4 %	-6,2 %	-6,1 %
Byggetilladelser til nyt privat erhvervsbyggeri		-5,2 %		
Byggetilladelser til nyt offentligt erhvervsbyggeri		69,1 %		
Offentligt byggeri	1,4 %	1,7 %	-3,8 %	-8,1 %
Samlet	3,9 %	0	-6,2 %	-6,4 %

Kilde: Statistisches Bundesamt og Hauptverband der Deutschen Bauindustrie, juli 2013

Sverige

"Bunden er nået". Det melder Sveriges Byggindustrier i deres seneste prognose. For mens de for tredje gang i træk har nedjusteret skønnet for udviklingen i 2013, peger de samtidig på, at den svenske økonomi langsomt er ved at komme sig, primært takket være eksport af tjenesteydelser, forbrugsvillige husholdninger og en stærk svensk krone.

I bygge- og anlægssektoren er trenden todelt: I år er det primært de private husholdningers optimisme, der er med til at sætte gang i boligbyggeriet. Her er det især nybyggeriet af flerfamiliehuse, der trækker op, mens investeringer i renoveringer af eksisterende boliger går tilbage.

Næste år forventes boligbyggeriet så for alvor at komme i gang. Også anlægsinvesteringerne forventes atter at stige.

Erhvervsbyggeriet steg relativt kraftigt sidste år. For 2013 spås der en betydelig svagere aktivitet i de private investeringer, og de offentlige investeringers stigning er ikke nok til at opveje det. I 2014 forventes udviklingen at vende: Mens det offentlige byggeri spås tilbagegang, forventes flere af de private projekter, der allerede er "pipeline", igangsat.

Anlægsinvesteringerne viste sidste år en relativ god vækst, primært takket være den private energisektor (kraftvarmeproduktion, vindkraft, energiforsyningsnettet) og en udvidelse af telekomnettet. I år vil niveauet ikke være helt så højt. De private investeringer i transportinfrastruktur forventes at opnå samme volumen som sidste år, og begynde at stige igen i 2014. De offentlige vejinvesteringer, der udgør ca. 60 procent af de samlede offentlige investeringer, stod for det meste af aktiviteten sidste år, mens de planlagte jernbaneinvesteringer blev udskudt og forventes igangsat i år.

Byggeinvesteringernes udvikling i Sverige

Investeringsvolumen samt årlig procentuel ændring

Sektor	2012 Mia. SEK	Ændring 2011/2012	Ændring 2012/2013	Ændring 2013/2014
Boliger	121,3	- 8	-2	3
Nybyggeri	55,2	-14	1	4
Ombygning	66,1	-2	-4	1
Erhvervsbyggeri	106,9	10	-4	0
Privat	63,8	11	-9	1
Offentligt	43,1	9	5	0
Anlæg	80,8	8	-2	1
Private	42,2	14	-5	0
Offentlige	38,6	2	1	2
Samlede byggeinvesteringer	309,1	2	-3	1
Antal påbegyndte boliger		2012	2013	2014
		20.900	23.500	24.800

Kilde: Sveriges Byggindestrier, juni 2013

Norge

Fra vældig gode tider til normal udvikling - det er overskriften for den norske økonomi, der nu også er begyndt at mærke følgende af den svage internationale udvikling.

Der er sket en opbremsning, hvor investeringerne generelt stiger langsommere. Det gælder også husholdningerne, der er mere forsigtige, ligesom virksomhederne vurderer deres fremtidsudsigter mere negativt. Denne trend forventes at vare ind i 2014. Det meddelte Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO), der er den største interesseorganisation for virksomheder i Norge, i sin prognose fra juni 2013.

NHO understreger dog, at der på ingen måde er tale om krise, men derimod kun en sænkning af farten. For eksempel oplever hver tredje virksomhed - især i den del af industrien, der leverer til olie-sektoren - stadig, at mangel på kvalificeret arbejdskraft begrænser investeringerne. Der bliver også skabt i omegnen af 25.000 nye job, hvor det sidste år var 50.000.

Anlægsinvesteringerne anses for at være sikret fremgang i en lang årrække, da der i den ambitiøse Nationale Transportplan 2014 – 2025 er øremærket 367 milliarder NOK til investeringer i vej- og jernbanenettet samt kollektiv transport i de større byer.

Byggeaktiviteten viste i årets første halvår en stigning på næsten 4 procent i forhold til samme periode sidste år. Ifølge tal fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) blev der i perioden januar - juni 2013 givet tilladelser til at igangsætte byggeri på 4,7 millioner kvadratmeter.

Byggerier, der er registreret som igangsat

Sektor	Januar-Juni 2013	Procentvis ændring januar-juni 2012/2013
Antal igangsatte boliger	14.789	4,1
Brugsareal, 1000 m2		
Boliger	2.039	6,2
Andet byggeri	2.691	2,0
Erhvervsbyggeri	1.952	3,1
Fritidsejendomme (hytter), garager for private og andet som ikke er erhverv	739	-0,7
I alt	4.730	3,8

Kilde: Statistisk Sentralbyrå (SSB), foreløbige tal

Storbritannien

Britiske Construction Products Association forventer i sin seneste prognose fra august 2013, at aktivitetsniveauet i år vil falde med 1,5 procent. Begrundelsen er vejrliget, der var så dårligt i første kvartal, at det har sænket aktiviteten til det laveste niveau siden 2001. Selv om der ventes vækst i anden halvdel af året, vil den ikke kunne opveje nedgangen. Til gengæld opjusteres prognosen for de næste to år.

Væksten trækkes primært af boligmarkedet, hvor effekten af de forskellige initiativer fra den britiske regering kan mærkes. Især "Help to Buy"-ordningen, som regeringen præsenterede i marts måned, vurderes allerede at have slået kraftigt igennem. Ordningen giver mulighed for statslig medfinansiering til lånene til private førstegangskøbere og til købere af nybyggede huse. Som resultat forventes antallet af påbegyndte private boliger at stige med hele 39 procent frem til 2015.

Anlægsbyggeriet forventes ligeledes at stige, primært drevet af jernbaneinvesteringer, fx Crossrail, der er Europas største jernbaneprojekt samt renoveringer af stationsbygninger rundt om i landet, og af investeringer i energiforsyningen, herunder atomenergi og offshore vindenergi.

Prognosens vigtigste pointer er:

- Produktionsværdien kommer til at falde med samlet set 1,5 procent i 2013, men så igen at stige med 2,2 procent i 2014 og 4,5 procent i 2015
- Antallet påbegyndte private boliger vil stige med 15 procent i 2013 og fortsætte med en årlig gennemsnitsvækst på 9 procent fra 2014
- Byggeriet af nye fabrikker forventes at stige med 42 procent frem til 2017 grundet vækst i industrien og eksporten
- Jernbaneinvesteringer skønnes at vokse med 41 procent frem til 2016
- Investeringer i energiinfrastruktur forventes at stige med 89 procent frem til 2017
- Det offentlige byggeri forventes at falde med 5,2 procent i 2013 ovenpå en tilbagegang sidste år på 11,4 procent